

XXIV. ФИЗКУЛТУРА, СПОРТ, ТУРИЗЪМ

След 1987 г. броят на дружествата към БСФС намалява във връзка с новите условия на тяхното стопанисване — преминаването им на самоиздръжка. През 1989 г. в значителна степен намаля лимитът на средствата за спортна дейност, което се отрази както на организираните спортни мероприятия, така и на закриването на месата за треньорските кадри, както и на намаляване броя на спортсмените по основни видове спорт.

От 1988 г. в броя на дружествата към БТС са включени само тези на стопанска сметка. В предишните години в техния брой са отчитани както тези на самостоятелен баланс, така и дружествата, ръководени на обществени начала.

Данните по основните видове спорт са посочени според дейността на отделните спортни съюзи. Изключение прави спорт „стрелба“, където е включена дейността на Българския съюз за физическа култура и спорт и Организацията за съдействие на отбраната.

За спортсмен се счита този, който под ръководството на треньори (инструктори) провежда по определен план (или програма) системни занимания най-малко 2—3 пъти седмично през годината (за учащите се до 16 навършили години — през учебния период) и участвува или се готови да участва в състезания по установената от съответната организация (съюз) система на спортния календар. Във всяка група спортивни определен спортсмен се отчита само веднъж, ако отговаря на изискванията за спортсмен и за друга група спортивни, се отчита повторно.

Спортсмените, присвоените спортни звания и спечелените медали на световни и европейски първенства са посочени по основни видове спорт. От 1988 г. званието „заслужил майстор на спорта“ не се присъждат.

От 1985 г. номенклатурата на наблюдаваните спортни обекти е разширена, поради което се публикуват данни за значителен брой покрити и непокрити спортни обекти в показателите „Други“.

В таблицата за дейността на туристическите дружества от 1980 г. в туристическите прояви освен съборите екскурзиите са включени и тържествата, състезанията, олимпиадите и пещерните експедиции.

Данните за пътуванията на чужденците, посетили България, са получени чрез обработка на данни от гранично-контролните пунктове.

По подобен начин — чрез статистическите листове, получавани от гранично-контролните пунктове и обработвани в ЕИЦ на МВР, се получават данните за българските граждани, заминали за други страни. От 1989 г. в съответствие с приетия Закон за задграничните паспорти вместо показателя „Българи, посетили други страни“, се отчита броят на пътуванията на българските граждани в чужбина.

При наблюдението и разработката на данните по международния туризъм е възприета дефиницията за международен турист от международните конференции за туризъм под егидата на ООН. Съгласно това определяне за международен турист се счита „всяко лице, кое то в продължение на 24 часа или повече пътува в една страна, която не е страна на неговото постоянно местожителство“. За туристи се считат също така студенти и учащи се, пребиваващи в дадена страна.

Не се смятат за туристи:

1. Лицата, които идват със или без договор за работа или търсят работа в страната.

2. Лицата, които се установяват на постоянно местожителство в страната.

3. Крайграницните жители, които живеят от едната страна на границата, а работят в другата страна.

Разработките по страни са направени по страни на гражданството на чужденците.

В таблицата по цел на посещението са посочени отделно пътуванията на чужденците с транзитни визи, в чийто брой са включени както преминалите без да спират, така и влизашите с транзитни визи, но престояли като туристи за няколко дни. В показателя „Служебна“ са посочени посещенията на чужденците, пребивавали в България с търговска и научна цел, културни връзки и обмяна на опит.

Разработките по месеци на посещение са направени въз основа на месеца на влизането на чуждите граждани в нашата страна, а за българските граждани — по месеца на излизане от страната.